

Overzicht acties preventie en handhaving middelengebruik

Basisschool	
Interventie	Toelichting
Eenmaal per jaar wordt door de politie voor groep 8 van het basisonderwijs “ Loop niet mee” georganiseerd	In spelvorm worden allerlei situaties (waaronder het gebruik van alcohol en groepsdruk) met de leerlingen besproken.
Rots en Water training	Deze training wordt door de jongerenwerkers gegeven in groep 6 en is bedoeld om de weerbaarheid te vergroten.
Onderzoeken mogelijkheden basisonderwijs voor een extra ouderavond in groep 8 (VNN/GGD)	De GGD bespreekt in groep 7 kort met ouders het onderwerp alcohol. Jongeren en ouders op die leeftijd zijn daar nog niet mee bezig. Mogelijk dat een ouderavond eind groep 8, vlak voor de overgang naar het VO, een goed moment is om ouders hier over te informeren. Er is een aanbod naar alle basisscholen gegaan. Niet alle basisscholen maken hier gebruik van.

Voorlichting middelbare scholieren en jongeren	
Interventie	Toelichting
Campagne bewustwording alcoholgebruik jeugd/ouders	Ten aanzien van alcoholgebruik worden ouders bewust gemaakt van hun voorbeeldfunctie. Uit onderzoek blijkt dat het alcoholgedrag van ouders makkelijk door hun kinderen wordt overgenomen. Wanneer ouders overmatig en steeds zichtbaar alcohol nuttigen is de kans groot dat hun kinderen dat gedrag overnemen en bijbehorende problemen ontwikkelen. We sluiten aan bij de landelijke campagne ‘zien drinken, doet drinken’
Voorlichtingstraject SPAM	SPAM is een project om met jongeren in gesprek te komen over onderwerpen zoals social media, pesten en genotmiddelen (waaronder alcohol). Doel van SPAM is om de kennis, de sociale norm en de weerbaarheid van jongeren te vergroten. Ook ouders (speciale ouderavonden) en leerkrachten worden hierbij betrokken. SPAM vindt jaarlijks plaats.
Helder op school	Het preventieprogramma Helder op School is een integraal lesprogramma voor alcoholpreventie dat ondersteunt bij het opstellen van een goed schoolreglement, het

	organiseren van ouderactiviteiten en leerlingbegeleiding. Dit kan besproken worden met de jongerenwerker. Helder op school wordt bekostigd vanuit de centrumgemeente (Leeuwarden) en kan op verzoek van de scholen ingezet worden. Dit gebeurt momenteel niet
Aanwezigheid van de jongerenwerker op de Maritieme Academie	De Jongerenwerker zit vanuit het jeugdteam op de Maritieme Academie en heeft de training motiverende gespreksvoering over stoppen met alcohol gevolgd. Deze methode wordt daar ingezet als jongeren willen stoppen onder begeleiding.
Elke dinsdag, donderdagavond en zondagmiddag is het jongeren café geopend (doelgroep 13 tot en met 23 jaar). De doelgroep wordt ook betrokken bij het bepalen van t thema.	Het jongerenwerk organiseert één keer per twee maanden een thema-avond (spel/film). Tijdens deze thema-avonden komen allerlei thema's aan bod, waaronder middelengebruik. Het doel van deze avonden is preventiegericht en om in gesprek te komen met jongeren en een stuk bewustwording te creëren.
In het jongerencafé is het spel 'trip' uitgegeven door VNN.	In dit spel komt op een speelse manier het onderwerp alcohol ter sprake. Een manier om in gesprek te gaan met jongeren. Het jongerenwerk heeft in 2023 het spel gespeeld. Naar aanleiding daarvan is VNN nog extra ingezet om het thema te bespreken.
Tijdens het ambulante werken van de jongerenwerkers is middelengebruik regelmatig onderwerp van gesprek.	De jongerenwerkers zijn veel op straat te vinden en gaan over uiteenlopende onderwerpen met jongeren het gesprek aan. Middelengebruik is een van de onderwerpen die veel aan bod komen.
Verslavingszorg Noord Nederland (VNN)	Er zijn 2 hulpverleners van VNN beschikbaar voor onze gemeente. Zij ondersteunen bij casuïstiek en ondersteunen inwoners en gemeente. Ook heeft VNN een direct contact met de beide middelbare scholen waar zij als vraagbaak fungeert voor medewerkers van de school. Er bestaan korte lijnen tussen VNN en het gebiedsteam, waardoor afstemming, consultering en deskundigheidsbevordering (signalering van verslaving en het bespreekbaar maken met volwassenen en jongeren en hun ouders) plaatsvindt. VNN heeft spreekuur in het Vierkant en is daarnaast een aantal avonden aanwezig bij het jongeren café.

Preventie algemeen	
Interventie	Toelichting
Delen preventiemateriaal	Het Trimbos Instituut stelt preventiemateriaal beschikbaar, dat via social media gedeeld kan worden. Periodiek zal via gemeentelijke en politie social media kanalen voorlichting naar inwoners van Harlingen plaatsvinden over een onderwerp dat te maken heeft met genotsmiddelen. Daarnaast sluiten we aan bij de landelijke campagnes zoals 'NIX 18' en 'zien drinken, doet drinken'. In 2022 hebben we een lokale campagne gemaakt rondom lachgas en alcoholgebruik.

Preventie verstrekkers	
Interventie	Toelichting
IVA (instructie verantwoord alcohol schenken) aanbieden	Barvrijwilligers zijn verplicht om de IVA te volgen. Dit kan via een gratis E-learning, maar ook via een training. Ervaring leert dat deelnemers meer opsteken van de training dan van de E-learning. Alle (sport) verenigingen hebben in 2023 een aanbod gekregen om deze training op kosten van de gemeente te volgen. Geen van de verenigen is op het aanbod ingegaan. Ook niet na een extra bel-en mailronde.
Horecapersoneel voorlichten	Training voor Leidinggevenden en horeca medewerkers over de effecten van alcohol op het jonge brein, hoe te signaleren en wat te doen wanneer iemand dronken is. Alle horecagelegenheden hebben in 2023 het aanbod gekregen om de training Barcode te volgen. Er is nog geen gebruik gemaakt van het aanbod.

Regelmatige bezoeken door BOA's	In deze regelmatige bezoeken wordt ingezet op de relatie met de ondernemers. Daarnaast heeft dit tot gevolg dat er meer gevoel van controle is. Wat preventief werkt. Tevens worden er externe BOA's in burger extra ingezet.
Aansluiten bij de doelen in het Lokaal Sportakkoord	Een van de pijlers van het lokale sportakkoord is positieve sportcultuur. Hieronder valt ook de gezonde sportkantine, waar alcohol onderdeel van uit maakt. Verder moet er goede voorlichting komen naar de sportverenigingen toe en kunnen er afspraken worden gemaakt met verenigingen over het niet schenken van alcohol tijdens jeugd-evenementen. De werkgroep positieve sportcultuur bestaat uit GGD, Sport Fryslan en gemeente. Helaas is er geen animo vanuit de verenigingen om deel te nemen. Via Team Fit vinden de gesprekken plaats met de verenigingen. Onlangs is de verenigingsondersteuner aangesteld, die hier ook een rol in kan spelen.
Onderzoeken mogelijkheden voor subsidie "gezonde kantine"	Via de werkgroep positieve sportcultuur is een aanbod voor een waardebon/challenge gedaan aan sportverenigingen. Deze kon verzilverd worden voor o.a. gezonde kantine (o.a. alcoholbeleid) .Een sportvereniging heeft hiervan gebruik gemaakt.

Handhaving jongeren/ouders	
Interventie	Toelichting
Inzetten Halt Loket	Het 'Halt loket' is een tijdelijke constructie waarmee de Halt-medewerker op locatie aansluit bij een handhavingsactie van politie/BOA op overtredingen bij evenementen als kermis, festivals en uitgaansavonden. Jongeren die worden staande gehouden worden middels een mini PV direct overgedragen aan Halt. Halt wordt o.a. ingezet tijdens de Visserijdagen
Zorgmelding Veilig Thuis door ambulance personeel en politie	Indien een ambulance wordt ingeschakeld voor een jongere die onder invloed is, volgt er altijd een melding bij Veilig Thuis. Ouders worden hierover geïnformeerd. Boa, politie, VNN en sociaal team hebben gezamenlijke afspraken over wat ze doen wanneer ze een minderjarige aantreffen die genotsmiddelen heeft gebruikt of bij zich draagt op straat.
Aanpassing APV	Het APV artikel openlijk drugsgebruik wordt in de Algemene Plaatselijke Verordening ingevoegd

Handhaving verstrekkers	
Interventie	Toelichting
Meer controle eigen BOA's	BOA's hebben meer uren gekregen voor controles. Tijdens evenementen worden meer boa's worden ingezet.
Inzetten Mystery Guest	Gericht inzetten van een Mystery Guest of BOA's in burger bij die ondernemers/verenigingen die zich niet houden aan de naleving.